

сучасних методів управління, що призводить до зростання економічних показників як окремого підприємства, так і держави. Це продекларовано тим, що в останні роки перед Україною постає питання інтеграції зі світовим співтовариством, глобалізації економіки та зростання конкурентної боротьби в умовах ринку. Все це вимагає від сучасних підприємств швидко та ефективно здійснювати свою виробничу діяльність. Завдяки ІТ-підприємствам можна спостерігати значну зміну сучасних умов бізнесу, які характеризуються істотним скороченням часу виконання всіх виробничих процесів.

*Проанализированы состояние и перспективы развития информационных технологий в управлении документно-информационными ресурсами ИТ-предприятий в контексте евроинтеграции и глобализации. Подчеркнута необходимость общегосударственного подхода в решении существующих проблем.*

**Ключевые слова:** *информационные технологии, документно-информационные ресурсы, ИТ-предприятия.*

*Analyzed the state and prospects of development of information technologies in the management of document and information resources of the IT-enterprises in the context of European integration and globalization. Stressed the need for a national approach in addressing existing problems.*

**Keywords:** *information technologies, document-information resources, it companies.*

УДК 378.016

Л.С. Прокопенко

## **НАУКОВА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ "029 - ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА"**

*На прикладі досвіду Київського університету імені Бориса Грінченка у статті розглядаються завдання, основні напрями і форми наукової роботи студентів спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа.*

**Ключові слова:** *вища інформаційна, бібліотечна та архівна освіта, наукова робота студентів, Київський університет імені Бориса Грінченка.*

Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.) визначає наукову діяльність вищих навчальних закладів як невід'ємну і обов'язкову складову освітньої діяльності, що провадиться з метою інтеграції наукової, освітньої і виробничої діяльності університетів, академій і інститутів в системі вищої освіти (*Стаття 65*).

Основною метою наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності є здобуття нових наукових знань шляхом проведення наукових досліджень і розробок та їх спрямування на створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій, видів техніки, матеріалів тощо для забезпечення інноваційного розвитку суспільства, підготовки фахівців інноваційного типу (*Стаття 65*).

Закон визначає такі основні завдання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності вищих навчальних закладів:

- одержання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів;
- застосування нових наукових, науково-технічних знань під час підготовки фахівців з вищою освітою;
- формування сучасного наукового кадрового потенціалу, здатного забезпечити розробку та впровадження інноваційних наукових розробок [3].

Як зазначено у Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України», попри здобутки бібліотечної науки, актуальними проблемами її розвитку залишаються недостатня відомча координація досліджень, та, як наслідок, низька ефективність наукового супроводу бібліотечно-інформаційної діяльності в цілому і недосконалість механізмів впровадження результатів наукових досліджень у практику; недостатня участь вітчизняних фахівців у міжнародних дослідницьких програмах і обмінах та відповідно залучення іноземних фахівців тощо [2, 27].

У цьому контексті набуває актуальності вивчення стану розвитку та перспектив наукової діяльності студентів за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа (до 2015 року вступу включно – 6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія) як засобу формування наукового потенціалу держави, зокрема в інформаційно-бібліотечній та архівній галузях.

Підготовку кадрів за спеціальністю сьогодні здійснюють 24 навчальні заклади I-II та 5 навчальних закладів III-IV рівнів акредитації [2, 24]. Вищим навчальним закладом, що робить перші кроки у підготовці фахівців за цією спеціальністю (2016 року відбудеться

перший випуск бакалаврів), є Київський університет імені Бориса Грінченка.

Метою даного дослідження є висвітлення основних здобутків і перспектив розвитку наукової діяльності студентів за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа (на прикладі Київського університету імені Бориса Грінченка).

Однією із важливих складових ефективності освітнього процесу за спеціальністю щодо формування необхідних професійних компетентностей майбутніх фахівців є планомірна наукова робота, до якої шляхом написання курсових робіт, підготовки наукових статей, доповідей, повідомлень, участі у наукових конкурсах тощо активно долучаються студенти.

Для студентів спеціальності з метою розвитку наукової діяльності, підтримки наукоємних ідей, інновацій та обміну знаннями у Київському університеті імені Бориса Грінченка створено студентський науковий гурток «Бібліотека у системі соціальних комунікацій» (керівник – кандидат історичних наук, доцент Л.С. Прокопенко), який є частиною системи громадського самоврядування вишу.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» студентський науковий гурток будує свою діяльність на принципах свободи наукової творчості, добровільності, колегіальності, відкритості, рівності права осіб у науковій роботі [3].

Основними завданнями гуртка «Бібліотека у системі соціальних комунікацій» є:

- формування у студентів інтересу до наукової творчості, навчання методиці й способам самостійного вирішування наукових і науково-практичних завдань, навичок дослідницької роботи та праці у наукових колективах;
- забезпечення активної участі студентів у проведенні наукових конференцій, конкурсів на кращу наукову працю, наукових семінарів;
- обмін досвідом організації й проведення наукової роботи;
- підготовка із числа найбільш здатних, активних і успішних студентів резерву наукових і науково-педагогічних кадрів;
- виявлення найбільш обдарованих і талановитих студентів, використання їх творчого й інтелектуального потенціалу для розв'язування актуальних завдань підвищення ефективності освітнього процесу;

- проведення профорієнтаційної діяльності шляхом залучення шкільної молоді до наукової творчої роботи.

На сьогодні серед здобутків студентського наукового гуртка є проведення студентських науково-практичних конференцій університетського рівня (2014-2016 рр.) та започаткування Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Бібліотека у цифровому медіасвіті» (25 вересня 2015 року), у якій взяли участь студенти Києва, Львова, Одеси, Рівного та Канева. За матеріалами останньої видано збірку наукових доповідей студентів [1]. 2016 року проведення конференції заплановано у рамках університетських заходів до Всеукраїнського дня бібліотек.

Студенти напряму підготовки 6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія беруть активну участь у наукових конференціях, які проводяться в інших навчальних закладах, зокрема, Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми економічного розвитку підприємств видавничо-поліграфічної галузі» (Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», 2014-2015 рр.), II Міжнародній науково-практичній конференції студентів та аспірантів «Актуальні проблеми філології та журналістики» (Ужгородський національний університет, 2016 р.) та інших.

Студенти неодноразово ставали переможцями різноманітних наукових і творчих конкурсів. Наприклад, студентка 4 курсу Цюра Маргарита взяла участь у П'ятому Всеукраїнському студентському фестивалі виставкових технологій «ЕКСПО-ЗІРКА», м. Київ, 12 листопада 2015 р., який пройшов у рамках міжнародної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра», де її наукова робота на тему «Виставкова діяльність суб'єктів книжкового ринку: зарубіжний досвід» отримала 3 місце у номінації «Виставковий маркетинг». У червні 2016 року студенти взяли участь у конкурсі наукових статей для магістрів і аспірантів вищих навчальних закладів України «Мистецтво жити разом».

У межах співпраці з Українською бібліотечною асоціацією студенти під керівництвом викладачів публікують матеріали на офіційному сайті асоціації на сторінці Молодіжної секції у рубриці, орієнтованій на підвищення кваліфікації бібліотечних працівників.

У Київському університеті імені Бориса Грінченка систематично проводяться різноманітні організаційні, наукові, освітні заходи, які

популяризують наукову діяльність серед студентської молоді, сприяють їх залученню до наукової роботи та інноваційної діяльності

Важливим чинником розвитку спеціальності в цілому і наукової роботи студентів зокрема є створення в структурі Університету самостійної кафедри для забезпечення підготовки фахівців за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, що планується на початок 2016/2017 навчального року.

У перспективах кафедри вбачається подальший розвиток наукової роботи студентів у напрямі формування сукупності систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей майбутніх фахівців з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей.

Пріоритетним напрямом має стати розвиток міжнародної співпраці у науковій роботі студентів, що сприятиме розвитку академічної мобільності, підвищенню якості наукових досліджень [4]. Подібна діяльність може знайти своє вираження у формі проведення спільних наукових досліджень, організація міжнародних конференцій, симпозіумів, конгресів, конкурсів та інших заходів, участі у міжнародних освітніх та наукових програмах, спільній видавничій діяльності із зарубіжними колегами тощо [5].

### **Список використаних джерел**

1. Бібліотека в цифровому медіасвіті: присвячується 20-літтю Української бібліотечної асоціації [Електрон. ресурс] : матеріали Всеукр. студ. наук.-практ. конф., 25 верес. 2015 р., / М-во освіти і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; Укр. бібл. асоц.; уклад.: М.В. Макарова, Л.С. Прокопенко, В.Є. Сошинська; орг. ком. : О.Є. Бондарева [та ін.]. – К., 2015. – 74 с.
2. Матеріали до Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України» / Укр. бібл. асоц. ; авт.-упоряд. : О.М. Бруй, О.В. Воскобойнікова-Гузєва, В.С. Пашкова, Я.Є. Сошинська, І.О. Шевченко. – К. : УБА, 2015. – 57 с.
3. Про вищу освіту [Електронний ресурс]: Закон України від 27 січ. 1995 р. № 32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 2014. – №37-38. – С. 2004; В ред. Закону №1017-19 від 13.03.2016. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

4. Прокопенко, Л.С. Міжнародні бібліотечні організації і бібліотечно-інформаційна освіта: діяльність та здобутки / Л.С. Прокопенко // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології ХХІ століття: зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 10-12 верес. 2015 р. / під заг. ред. В.Г. Спрінсяна. – Одеса, 2015. – С. 102-113.
5. Прокопенко, Л.С. На шляху до рівноцінності, прозорості і визнання дипломів: ІФЛА і бібліотечно-інформаційна освіта [Електронний ресурс] / Л.С. Прокопенко // Бібліотек@ – відкритий світ : зб. матеріалів V Львівського бібліотечного форуму / Укр. бібл. асоц. ; ред. колегія: В.С. Пашкова, В.В. Загуменна, І.О. Шевченко, Я.Є. Сошинська, О.В. Васильєв. – Електрон. вид. – К. : УБА, 2014. – С. 55-57.

*На примере опыта Киевского университета имени Бориса Гринченко в статье рассматриваются задачи, основные направления и формы научной работы студентов специальности "029 Информационное, библиотечное и архивное дело".*

**Ключевые слова:** высшее информационное, библиотечное и архивное образование, научная работа студентов, Киевский университет имени Бориса Гринченко.

*For example, the experience of Borys Grinchenko Kyiv University The article analyzes the problem, the main directions and forms of scientific work of the students of specialty "029 - Information, Library and archival affair".*

**Keywords:** Graduate School of Information, library and archival education and research work of students, Borys Grinchenko Kyiv University.

**УДК 001.82:004.91**

**Т.Ф. Коляда-Березовська,  
О. Allison**

## **АНАЛИТИКО-СИНТЕТИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ СУБЪЕКТОВ ДОКУМЕНТНОЙ КОММУНИКАЦИИ**

*Представлена авторская концепция интерактивно-графического взаимодействия в процессе текстово-документной коммуникации на основе аналитической компетенции, формируемой у студентов специальности «029 – Информационное, библиотечное и архивное дело».*